

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/26. uri popoldne.

Štev. 196.

V Ljubljani, v torek 26. avgusta 1884.

Letnik XII.

Katoliška cerkev čuva in brani svetno veljavo (avtoriteto).

Veljava ima svoj izvor v Bogu. Cerkev je tako učila že od apostelskih časov sem ter jo je imenovala veljavo „po milosti božji“. „Ni je oblasti drugod, kakor od Boga; ktere pa so, so od Boga postavljene“.

Tako se glasi temeljni nauk katoliške cerkve; nanj se opira vsaka veljava, v njem dobiva ona noč, gotovost in varstvo. Veljava nima svojega izvira v ljudstvu, oblastnik veljave ne pridobi z lastnim prizadetjem; ona izvira iz božje vsemočnosti.

Varna je veljava le po tem katoliškem nauku. Ker je ona od Boga, zato se vsakdo upira Bogu, kdor se upira veljavi. Kdor se oblasti ustavlja, ta se ustavlja božjemu redu. List do Rimcev 13. 2. Svoje varstvo dobiva veljava le v tem nauku. Kajti, če je ona od Boga, potem ga nima nad saboj človeškega sodnika; odgovorna je le Bogu edinemu.

Tako dobiva posvetna veljava ravno od cerkve najčvrstejšo in najboljšo zaslombo.

Cerkev zahteva od podanikov, naj so pokorni oblastnikom zaradi Boga in vesti. Vest naj je ono merilo, po katerem naj vravnajo podložni svoje delovanje; to merilo, pa je mnogo večje cene, kakoršne so meč, sila in zunanje postave. Cerkev podvrže oblasteno srca ter sozida človeško družbo na podstavo miru in sreče.

Zato nam tudi povestnica krščanskih ljudstev v svojih listih ne kaže toliko uporov in revolucij, kolikor jih vidimo pri paganskih narodih; tudi so se krščanske dinastije navadno stoletja obdržale na prestolih. Krščansko načelo jim je hranilo moč in veljavo, zato se imenujejo rade že od nekdanj „po milosti božji“.

II. Človek v življenju velikokrat drugače dela, kakor pa govori in uči. Katoliška cerkev pa ostaja vedno dosledna; tako tudi v zgornjem nauku. Ona ne uči samo, da je treba skazovati pokorščino svetnim oblastem; sama sveti z lepim izgledom. Ona priznava vsako veljavo, naj se ta prikazuje še v tako različnih oblikah; njej je vse eno, ali je oblika monarhična ali republikanska; tudi nasproti paganskim

oblastem se obnaša ona enako. Ona priznava in spoštuje državne in deželne postave, ako ne nasprotujejo načelom božjega nauka. Cerkev plačuje davke in pristojbine, ki se zahtevajo od nje.

Cerkev dela po vedno istih načelih, naj je prosta, naj jo zatirajo in preganjajo samosilni tirani. Ona nima dvojnatih moralnih postav; ona ne dela tako, kot bi jej velevala sprotna korist; pred očmi ima vedno večno-nespremenjene postave božje. Naj jej je šlo za obstanek, naj so jo pestili in stiskali, ona nikdar ni vnemala duhov kuporu proti avtoritetam. Tedaj, ko so paganski cesarji v rimski državi krvavo preganjali kristjane ter jih vodili v klavnice, tedaj je tudi ona pošiljala krščanske legijone v boj, da je varovala in branila državo in cesarja. Videla je, kako so jej knezi cele kraljestva in dežele iztrgali iz ljubečega naročja — ona je plakala ter obžalovala žalosten dogodek; k uporom proti knezom pa ni užigala duhov. Kako se je godilo in se še godi kristjanom v Švedski, Rusiji, Irski in Nemčiji? Ali nimajo oni stanja prav podobnega onemu, kakoršno so imeli grški heloti in indijski parias? Ali nikdar jim ni rekla naj se vzdignejo proti svetni avtoriteti.

Ali pa znabiti misli kdo, da cerkev nima dovolj vpliva in moči, da bi vzbudila prekucij, ki bi bile njej v korist? Ona ima nedvomno dovolj moči kaj tacega storiti. Ktera moč na svetu bi se tudi mogla z njo meriti? Ako bi ona vzbudila v duhovih svojih privržencev fanatizem ter klicala svoje vernike pod prapor verske prenapetosti, ko bi to storila, ni li to moč, kakoršne si strašnejše in pogubnejše še misliti ne moremo? Koliko in kako strahovito moč je imel mohamedanizem v razburjenih izlamskih trumah! Koliko moč je pokazalo huzitstvo na Českem! Tudi cerkev bi lahko vzbudila in podkurla strasti, da bi plapolale ter užigale vse dele sveta, ali ona nikedar tega ni storila in tega tudi ne more storiti; ko bi storila kaj tacega, bi delala proti redu božjemu, bi ona nehala biti cerkev Kristusova.

III. Vendar so nekteri nevedneži in tesnosrčneži očitali cerkvi, da je delala ona v srednjem veku proti temu svojemu načelu; tedaj namreč, ko so posamni papeži nekatere cesarje in kralje odstavili ter narode oprostili zvestobe, ktero so prisegli.

Da bi ti ljudje hotli resnico spoznati in bi vedeli, kake razmere da so bile v srednjem veku med papeštvom in državo, bi drugače govorili. Ali oni merijo srednjeveške dogodke s sedanjim modernim merilom, seveda mora potem zaključek biti krivičen. Pojasnimo ob kratkem stvar!

Nekteri papeži, kot Gregor VII., Inocenc III., Bonifac VIII. v svojih bojih s svetnimi vladarji teh niso samo prokleli (izobčili), temveč tudi ljudstva oprostili prisege k zvestobi. To je historično gotovo. Da so imeli papeži pravico, cesarje in kralje kaznovati z izobčenjem, to priznavajo tudi protestanski pisatelji; le to, pravijo, spominja na revolucijsko načelo cerkveno, da je oprostila ljudstva prisege zvestobe.

Na dvojno vprašanje bi bilo treba pri tej stvari odgovoriti. Ali so imeli papeži suverenno (najvišjo, neomejeno) pravico nad kralji in cesarji ali ne? Če je niso imeli, tudi ljudstva niso mogli oprostiti prisege zvestobe, ako so jo imeli, so smeli to storiti.

(Konec prih.)

Slovesna tridnevna čestitka preblaženi Devici Mariji.

Ogerski kardinal L. Hajnald je z nekterimi drugimi kardinali pa z mnogimi cerkvenimi in svetovnimi dostojniki sv. očetu papežu Leonu XIII. izročil prošnjo, naj se 1. 1885 obhaja posebna svečanost na čast Devici Mariji Materi Božji. To pa iz tega vzroka, ker bode po mislih nekterih cerkvenih zgodovinarjev prihodnje leto XIX. stoletnica njenega svetega rojstva, in v ta namen, da bode to počestvenje njej v nekako zadostovanje za mnogotero njeno žaljenje, nam pa v prijetno priliko, da si tem iskrenejšo po njej pri Bogu izprosimo ljubi mir in potrebnih nebeških milosti.

Sv. oče so, spoznavši veliko važnost omenjene svečanosti, dali izročeno prošnjo kardinalskemu zboru za svete obrede v presojo, in ta je po raznem posvetovanju soglasno odločil, da tako praznovanje ni pristojno. To pa spet iz tega vzroka, ker se zgodovinsko gotovo ne dá dokazati letnica Marijinega

LISTEK.

M. F. Rajevski.

M. F. Rajevski, dekan pri ruskem poslanstvu na Dunaji, spadal je k posebnim prikaznim slovanškega življenja. Podajmo toraj tukaj, kar govori o njem duhápolni dopisnik „Novaje Vremja“, ki piše pod šifro „Argus“ članke o zapadnem Slovanstvu.

V naglici napisana črta o njegovem življenju, o njegovem pomenu za Slovane, imela bi biti predigra radostnega dné, na kterega bi se imel obhajati jubilej njegove petdesetletne delavnosti. Pa sem napisal le nekrolog. Mihael je dovršil svojo pozemeljsko pot 14 dni pred tem slavnostnim dnevom. Ni bilo dano priti Slovanom popevati mu „mnogaja ljeta“ — marveč le „večnaja pamjat“.

V avgustu 1882 prišel sem na Dunaj po pogrebu sopruge Mihaela Feodoroviča. Otroci in vnuki njegovi, prijatelji in znanci, bili so daleč — on sam je v samotni živeli v neprijateljskem mestu. Na večer

tega vročega, dušljivega dne našel sem ga v tretjem nadstropju za pisalno mizico, pokrito s pismi in neraztrganimi novinami. Gledal je nemo pred se. Ko me je ogledal, mahnil je z roko: „Vse je pusto tukaj“, je rekel in solze so se mu vtilile po obrazu; „nikogar nemam, žena . . .“ Prišel je govoriti, solzeč se, o svoji mili starici, govoril ganljivo povest ljubezni in nerazrušljive harmonije v dolgem življenju. „Nú — kaj mi je sedaj početi? Kako se v mojih letih naučiti živeti ločen od té, s ktero se nikdar nisem razločeval. In zakaj še živeti?“ je mrzko natihoma dodal. „A slovanško delo?“ rekel sem jaz in začel mu opisovati težko položje najnesrečnejše (in jaz sem to dobro vedel), njemu najmilejše slovanške narodnosti. Mihael Feodorovič je dolgo molčé, skoro kakor brez občutljeja poslušal, no potem so se pojavili znaki sočutja k trpinom, gnjev na njih tlačitelje — konečno je starec oživel, dvignil se raz svojega sedeža, vzravnaval se in glasno zaklical: „No, tega ne smemo tako pustiti, ne smemo dati zadaviti rodno pleme, okužiti našo vero; ne — to je nemoogoče: našo delo je sveto, nam Bog pomaga.“

Preživel sem nekoliko dni v občevanju z Mihaelom Feodorovičem, ter z začudenjem in radostjo videl, kako je ta čudni starec, globoko v srce ranjen, oživiljal in težil k življenju. „Vedno me tukaj nekaj tlačí“, je govoril, kazaje na levo stran prsij, „ter tudi ne preideva, kakor poprej; živeti v samoti brez moje starke se mi ne more! Nú, in vendar, ako je Bogu ljubo, poživotarim še in delujem. Kako bi si naj želel umreti, ko je toliko dela?“

Pred tremi meseci bil je Rajevski poslednjokrat v Rusiji. Podal se je na pot v službeniških in rodbinskih zadevah, nú on je tudi tačas mislil na svojo milo delo. Treba jim je tam razjasniti, oni slabo razumevajo. Potem naj delajo kakor véjo, jaz povem kar vém.“ Njegov povrat bil je nestrpljivo pričakovan. In glej, prišel je nazaj stari prijatelj Slovanov, toda tak, da je bil komaj poznati. Nenavadno živahen in druge oveseljevajoč, sangvinik po temperamentu, pojavil se je kot gineč, zamračen pesimist. Niti govoriti ni hotel o pozitivnih vprašanjih, ter le trdil: „Slabo, slabo, sedaj vam že nisem več k usluzi, moje zastopništvo je dokončano! Tam nočejo o vas

rojstva, in ker je Mati Božja nekako vzvišena nad vse sedaj tolikanj priljubljene stoletnice, češ, posebno češčenje Božje Porodnice se ne godi po časovih dobah, marveč je v katoliški cerkvi vedno.

Hvale, velike hvale vredna se je zdela vendar ona prošnja zboru kardinalskemu in tudi sv. očetu, kateri so toraj po njegovem nasvetu, da naj nekoliko vstrežejo pobožnim prosilcem, ukazali, naj se preblaženi Devici Mariji na slavo po vseh škofijah katoliškega sveta obhaja slovesna tridnevnicca, in to že letos, 6., 7. in 8. septembra, z nepopolnoma odpustki za vsakratno vdeleževanje, s popolnoma pa za vsetridnevno onim, kateri molijo na papežev namen ter prejamejo v teh dneh zakramenta s pokore in presv. Rešnj. Telesa.

Posebej je namenjena ta svečanost še Marijinemu svetišči v Loretu, kjer bodo omenjene duhovne dobrote na ponudbo vsem, kateri pridejo od dne 1. septembra do 10. decembra tje na božjo pot ter pobožno spolnijo k temu potrebne pogoje. — Določili so to slovesno tridnevnicco papež 1. junija, t. j. binkoštno nedeljo; v naši škofiji boše bolj natanko oznanjena prihodnjo, t. j. angeljsko nedeljo.

Kakor so Pij IX. iskreno častili Marijo brez madeža izvirnega greha spočeto kraljico; tako Leon XIII., ki so nam preteklo leto meseca oktobra po njej naklonili toliko dobrot in hočejo pričujoče leto po novi svečani tridnevnicci dati nam spet novih milosti, ljubeznjivo preslavljajo Marijo kraljico svetega Rožnega venca, kar bodi vse njej na slavo, nam pa v zveličanje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. avgusta.

Notranje dežele.

Notranjska volitev je končana in izid znan; je čisto tak, kakoršnega se je pri obstoječih razmerah vsak previden politikar nadjal in nadjati smel. Izvoljen je od narodnega kluba po lastni želji Notranjec priporočeni Cérkniški posestnik g. Adolf Obreza s 73 glasovi, nasproti kandidatu liberalne narodne stranke, g. Hinku Kavčiču iz Razdrtega. V liberalnem taboru napravil se je kar čez noč v poslednjem trenutku nek prevrat, kateri boše gledé osob po vsem Slovenskem več ali manj osupnil. Toda tudi ta quid pro quo ni imel zaželjenega vspeha, kakoršnega je liberalna stranka pričakovala. Notranjeci oddali so svoje glasove možu, ki jih po eni strani že zastopa in to z očividnim vspehom; naravno je toraj in „načela“ vredno, da so se po prostovoljni odpovedi svojega poslanca, gosp. dr. Zarnika, s polnim zaupanjem obrnili na svojega poslanca v državnem zboru.

Gorenjeavstrijska duhovščina poklonila se je cesarju po svojem škofu Rudigieru v Steyru. Cesar se je zahvalil za izpoved vdanosti in vedne zvestobe, rekoč: „Čestitam Vam zaradi Vaše duhovščine, ktera se odlikuje po dobri disciplini kakor tudi po svojem političnem domoljubnem vedenju.“ Jako laskava čestitka je pač živ dokaz, da je politično gibanje duhovščine na konservativnih tleh presvitlemu cesarju jako pri srcu in naj bi bila posebno tistim sovražnikom in nasprotnikom duhovščine v dober izgled, ki si povsod prizadevajo misel razširiti, da se pravi duhovnik ne sme v politiko mešati. V liberalno politiko seveda se ne sme mešati, ker to je nasprotno njegovim besedam in njegovemu uku; konservativna

strinja se pa popolno z njegovim stanom in namenom, ter se pač ne bomo motili, da tedaj duhovnik ravno tako dobro in pred Bogom veljavno delo opravlja, kedar nevedne podučuje o konservativnem političnem položaji, kakor pa takrat, ko jim oznanjuje božjo besedo; kajti razširjanje konservativne politike med priprostim narodom sploh, in razumnostvom pa še posebej ni prav nič družega, nego nabor vojakov proti pogubnemu liberalizmu, ki je prava satanska iznajdba, da poruši človeški rod. Čim dalje boše toraj razširjal konservativne nazore, toliko več soborilcev za dobro in sveto stvar si boše priboril, toliko več bo zaslužnja. Poleg tega se pa z dušnim tudi posvetno vodstvo zlasti po deželi tako lepo da spojiti, da si lepšega pač misliti ne moremo.

Šum pobratimske slavnosti v starodavni kraljevi prestolnici Poljski, v otemnelem *Krakovem* je že davno potihnil. Ona sama preselila se je iz okrašenega javnega zbirališča v tiho zasobnost, kjer se sedaj na jako ljub in prijazen način dalje razvija. Ostalo je namreč po slavnostih v Krakovem nekaj českih Sokolcev, kjer jih rodni bratje Poljaki res prav bratski gostujejo, da se nehoté človeku misel vriva: zlata dōba, o kateri nam starorimski pesniki pripovedujejo, nastopila je kar čez noč na čehoslovanski in poljski zemlji. Od kar je padel prvi sneg minolo jesen, pa do sedaj, ko bo skoraj že listje rumeneti jelo, v zlati Pragi skoraj vsaki teden doše goste, kateri iz vseh slovanskih krajev tjekaj hité, sprejemajo in v resnici prav po slovanskem običaji pogostujejo. God za godom, veselica za veselico vrsti se že celih devet mesecev v prestolnici slovanski, v Čehah, in glej, kar čez noč, kakor bi preveselemu godovanji hoteli krono postaviti, prestavijo jih iz zlate Prage v zatemneli Krakov, kjer plamen bratskega radovanja z novo močjo kviško šine, v medsobojni ljubezni objemajoč Čeha in Poljake. Na te vesele dogodke se tudi mi Slovenci s ponosom in zaupanjem oziramo; kajti trdno nerazrušljivo prijateljstvo Čehov in Poljakov boše za nas tisti trdni zid, na kterega se bomo vedno lahko z zavestjo naslanjali, da se ne bo nikdar več podrl, in nas zasul pod saboj.

Bosa je vsa teorija! to so spoznali tudi glavni vodji nemško-liberalne stranke v Dunajskem „Tagblattu“, kjer svoji razpadajoči stranki levite beró, da se mora človek kar čuditi toliki odkritosrčnosti. „Tagblatt“ meni, da vzrok poraza *liberalne levite* ni nihée drugi nego ustava sama in ona je delo levičarjev. „Ustava je vzrok, da večina prej ali pozneje do vrhunca dospé in premaga. Znano nam je bilo, da je Slovanov po številu več; vedeti bi bili toraj morali, da nam bodo ob svojem času ustavna tla spodmaknili. Mi si nismo razumeli liberalnih Slovanov pridobiti in tako so jo vsi pobrali v konservativni tabor; kajti tudi med Slovani so razne stranke, ktere pa v državnem zboru vse prenehajo in vsi stojé kakor eden proti liberalcem. Podpirajo se medsobojno pri tem postopanju s konservativci in to je nas pokopalo. Tudi od bodočih volitev si ne moremo iz ravno tega vzroka prav nič obetati, ker so se konservativci vsaki medsobojnosti z liberalci sploh odpovedali. Da do sedaj nismo bili v večini, bi se še potrpeti dalo, toda nekaj družega nadjati se nam je od bodočih volitev, kar nam mora mozek pretresti in to je boj Nemcev z Nemci, to nas mora v srce boleti. V nemškem (liberalnem) taboru je vse tako razrito in premetano, da se ga mora človek vstrašiti. Slovani glasujejo v državnem zboru s konservativci in vendar jih je mnogo, ki odobrujejo in priznavajo liberalna načela, toda kedar je čas glasovanja, zatajé jih in žrtvujejo taiste narodni reči svoji, le da jo okrepejajo in podpró. V nemškem taboru jeli so se iz liberalizma noreca delati. Je že res, da naši kolovodji niso brez napak, in oni do sedaj niso razumeli med narodom obuditi ognja pravega navdušenja. Takih mož nam manjka, kateri bi z vablјivim jezikom in duševno močjo potegnili za sabo veliko množico, ki bi se

to vse hladnokrvno poslušati! Moje srce se je krčilo, pojasnujem, pojasnujem, ali oni trdé svojo. Same pomote, osebnosti! S takim ravnanjem se ne vzdržimo! Mi delujemo na veselje vragom!“ Jaz sem ugovarjal. „Ne“, govoril je on, „slovansko delo sedaj ne ide naprej! Jaz sem se že zadosta naživel, nočem živeti dalje. In vendar me srce boli, ko pomislim na bedne, brezpomočne brate.“ Poslovil sem se ž njim, ne mogoč ga potolažiti. Imel sem nado, da se še zopet okrepi, nú čez tri dneve ga že več ni bilo.

Eden od poslednjih delavcev junaškega pokolenja, vtrjenega v napoleonskih vojskah, Rajevski, bil je sin mogočne ruske prirode, poklican na široko delavnost. Toda osoda postavila ga je v središče, neprijateljskih intrig in velela mu: stati na straži — a nič ne storiti. Bil je občutljiv; a nositi v sebe globoko prepričanje, junaško moč, videti bēdo bratov in intrige sovražnikov — pa biti zvezan na rokah in nogah! Vse to je dušil v sebi, vse to mu je šlo k sreči, ki je postalo potem duri, skozi ktere je prišla smrt.

(Konec prih.)

bili v stani polastiti javnega življenja.“ Dobra je ta! Kar smo vedno povdarjali, slišimo h krati iz nemškega tabora na vse usta potrjeno. Njihov lažiliberalizem jih boše pokopal in Slovani v Avstriji mora priti na dan, ter zdrgulimi narodi enake pravice vživati v šoli in v vradu.

Zastopniki avstrijske „Länderbank-e“ izročili so 22. avgusta ogerskemu ministru za promet v okroglem številu 400.000 glđ. za varščino zgradbenega podjetja pri *Zagorijanski železnici* Csakaturm-Varaždin-Zagreb, ktero bodo meseca septembra na obeh koncih h krati delati pričeli.

O grozovitostih *bosanskih roparjev* prinašajo madjarski časniki strašne reči, da se človeku lasje ježijo, ako jih ima. „Egyetértés“ ima iz zasobnega pisma novico, da so v Novem Pazaru blizo Plevelj na 2. t. m. roparji napadli četo vojakov — 40 mož, ktera jih je preganjala, ter so jo do poslednjega moža pobili. Kakor je strašna in grozovitna ta vest, tako se nam zdi neverjetna. Toliko in tolikokrat poročalo se je že o enakih groznih činih od ondot, štirinajst dni pozneje so pa vse od prve črke do poslednje pike preklicali. Tvor takim senzacionalnim novicam ni družega kakor bahanje — Wichtigmacherei — rekel bi Nemeec. Dotični vojaki pišejo domov in da se večje junake skažejo, lažejo, kolikor jim ravno papir v pismu dovoli.

Vnanje države.

O izgonu *ruskih socijalistov* iz Berolina čita se tudi že v ruskih časnikih, ki zadevo v čisto drugačni luči pokažejo, kakor pa smo si jo do sedaj mislili. Iznancem, kakor jih ruski publicist Katkov v v svojem dnevniku „Mosk. Vedomosti“ sam določno opiše, niso bili prav nič družega, kakor čisto navadni potepuhi, tavi, in drugi taki „poštenjaki“, ki so vsi ruske potne liste imeli in so v trdnem zaupanju na tiste grešili, nadjaje se, da jih nemška policija ne bo prijemala, ker imajo ruske potne liste in so toraj ruski državniki. Tisti anarhisti so bili pa Nemški državi ravno tako sovražni, kakor Rusiji sami, Berolin zbrali so si le zaradi tega, ker jim je bil na roko, kjer so mislili svoje brloge si pripraviti, v kterih so se že zbirati jeli. Posebno so bili pa prevratnim idejam pristopni, ktere so po nemških in sosednjih poljskih pokrajinah trosili. Policija jim je prišla na sled in jih je zapodila venkaj iz Berolina, nekaj jih pa še bo, ki so na glasu, da nimajo nič kaj trdne vere v monarhično oblast in bi zaradi tega radi svet po svojem okusu preosnovali. Med izgnanci je tudi mnogo ruskih židov, ki so mislili svojo umazano in vnebovpijočo barantijo, kakoršno so poprej po Rusiji vganjali, dokler jih niso pregnali, tudi v Berolinu nadaljevati.

Rusko-nemška vojna pobratimija zapečatila se je na 18. t. m. v Varšovi. Ruske garde grenadirski polk kralj Viljem pruski praznoval je svoj jubilej. Pri tej priložnosti napil je generalguvernér Varšovski general Gurko na jako imponanten način rusko-nemškemu vojnemu pobratimstvu nemškemu cesarju in nemški armadi, rekoč: „Pijem na zdravje njegovega veličanstva nemškega cesarja in pruskega kralja, prevzvišenega in slavnega načelnika našega polka in mogočnega zaveznika našega vladarja.“ Kakor bi bil viharju duri odprl, zaorilo je na tisoče „ura“-klicev: Generali, častniki in uradniki so se odkrili, ko so štiri vojaške godbe h krati jele svirati nemško cesarsko pesem, ruska duhovščina pa je med tem časom pela svoj cerkveni: „Mnogaja ljeta“ za nemškega cesarja. Takoj na to je general Gurko nemškemu cesarju brzojavno čestital, na kar se je cesar zahvalil, rekoč: „da je to v pruski armadi dan spomina na leta 1813 in 1814, ko se je rusko-nemška vojna prijaznost vtemeljila.“ Ko se je depeša prebrala, nastalo je velikansko veselje med generali, častniki, uradniki in vojaki, ki so vse križem klicali: „Živio naš nemški zaveznik! Živio naš nemški vojni brat! Živila z nami zvezna slavna nemška armada! Živila rusko-nemška vojna zveza!“ Zvečer napravili so umetni ogenj, kjer so tudi iz lučič sestavili napis: „Živio naš zaveznik cesar Viljem!“ Po tem takem bi se bila tricarska zveza že dovršila, ne da bi bilo navzočnosti dotičnikov potreba. Način za Avstrijo pač ni nikakor laskav, kakor se je to zgodilo. Rusija in Nemčija pijete v Varšavi vojno bratovščino, na Avstrijo se pa nikdo ne zmisli.

Prpriave za sprejem *ruskega cara v Varšovi* in za njegovo varnost raztegnile so se celo že v družbinsko življenje. Vsak politično sumljiv Poljak, ki je bil že zaradi tega kedaj v preiskavi, kliče se po zapovedi vrhovnega policijskega ravnatelja Tolstoja na policijo, kjer ga vprašajo, če ima kje na deželi sorodnike. V priznalnem slučaji dobi strog ukaz, da se mora že na 1. septembra tjekaj podati in cel mesec pri njih ostati; kdor bi se branil, ali pa je politično sumljiv in nima nikjer sorodnikov, kamor bi šel za časa bivanja cara Aleksandra v Varšovi na neprostovoljne počitnice, taistega bodo pa v citadelo spravili, le da ne bo cesarju napotja delal. V poslednjem času oglasilo se je tudi več ptujih dijakov na Varšavskem vseučilišči, češ, da hočejo ondi študirati. Policija sluti pa teroriste v tistih osobah, ter ji je zaradi tega Petrograjska policija fotografije skoraj vseh dijakov-nihilistov poslala Varšavska policija je pa ukazala, da mora vsak velikošolec poleg svoje legitimacije vložiti tudi svojo sliko. Na ta način mislijo teroristom tjekaj pot

nič slišati.“ Slovani niso zapopadli njegovih besedij in mu sedaj prvokrat niso verjeli; mislili so, da je bolehen in da s časoma zopet prične govoriti kakor nekđaj. Nú, jaz sem se hotel osebno prepričati o njem. Bil sem pri njem tri dni pred njega smrtjo. Sprehajala sva se v „Stadtparku“. Bil je še telesno živahen in močen, dá, tudi slabost nog, nad ktero je večkrat toževal, je prenehala. Toda njega duševno razpoložje bilo je bornejše, kakor poprej. Bil je ves pretresen, polomljen. „Predstojništvo“, je dejal, „sprejelo me je kakor vedno, milostljivo; tudi od posameznih oseb prihajalo mi je zgolj le spoštovanje — toda delo, delo! Tam se je vse spremenilo: kakor naperi, tako pojmi! Mi smo se prepostarali! So tam konservatori, ki se imenujejo Rusje, toda o Slovanih nočejo nič vedeti, kakor da bi Rusija ne bila glavni stolp Slovanstva, od kterih so se razpanožile posamezna plemena! Ali tudi med temi, ki so še za Slovane, kakšno nepoznanje stvari! Oni se srde na Belgradske politikarje — imajo k temu tudi vzrok — ter delajo za to odgovoren narod neodvisne Srbije, dá, vse Srbije brez razločka! A za Bosno in Hercegovino naj se pobrine Avstrija! Kako sem zamogel

prepreči, če bodo pa cara tudi pred njihovo roko obvarovali, ako so mu jo namenili, je pa zopet drugo vprašanje, kajti nihilizem se je na Ruskem že po vseh stanovih zajedel in ga pač ne bo lahko z lepo omejiti. Ako so mu že v carski službi stoječi uradniki, sodniki in častniki, ako mu je že njegova telesna straža več ali manj vdana, je pač žalostno za tako državo, kakor je Rusija.

Avstrijska zastava v Ameriki dala je povod diplomatičnim spletkam na ta-le način: Avstrijski konzul v Pittsburgu razobesil je nad vratmi svojega poslopja na cesarjev rojstni dan avstrijsko zastavo. V Pittsburgu imajo pa redarsko postavo, da nad nobenim vhodom ne sme nič visečega biti, in oprt na to postavo podá se redarski načelnik k avstrijskemu konzulu od kterege zahteva, da naj zastavo odmah odstrani. Kaj še, mislil si je pač konzul, zastava ne bo nikogar ubila, ter jo je pustil dalje vihrati. Redar gré in konzula pri županu zatoži, da se vpira postavi. Župan konzula pismeno na zagovor povabi, konzul se pa tudi za to povabilo nič ne zmeni. Županu ni družega kazalo, kakor da je vso zadevo naznanil višji politični oblasti in sedaj pravijo, da jo bota menda državni tajnik ameriškí Frelinghuysen in pa avstrijski poslanik v Washingtonu med saboj poravnala. — Upamo, da se vse lepo z lepo razide.

Gledé kongresa, ki ga bo Bismark menda še to jesen sklical na razgovor o **afrikanških nemških nasebinah** ob reki Kongo, sprožili so nekteri misel, da se bo morda kongres sklical od kake druge, recimo od angleške velevlasti. Bismark se je pa takemu govorjenju nasproti jako določno izrazil, kar živo dokazuje, da je ni države na svetu, kateri bi se Bismark v tem smislu podrediti mislil: „Če smo kedaj kaj določili, pravi Bismark, ostane določeno in nikakor nimamo navade, še nadalje o taistem govoriti. Dobro smo si premislili, preden smo obesili ob Kongu svoj prapor, in ni ga kongresa na svetu, ki bi nas prisilil, da ga zopet snamemo.“ Kaj ne, to so zavedne besede, kakor jih le zaveden mož izgovoriti zamore. Ruski državnik Giers prišel bo v Berlin še konec tega meseca. Po dogovoru z Bismarkom podal se bo Giers na Dunaj h Kalnokyjju. Vse to kaže na silno važne korake, ki jih imajo diplomatje treh največjih in mogočnejših velesil evropskih pred sabo. Če prav ne vsih, nekaj se jih pa že še bo zvedelo to jesen. O treh važnih točkah se že sumniči in te so: vzajemno preganjanje in izrotitev anarhistov, tricarska vojna zveza in afrikanško vprašanje.

Izvirni dopisi.

Iz Iga pri Ljubljani, 21. avgusta. Sprejmi dragi „Slovenec“ od nas dopis, saj iz našega kraja so redki, kakor bele vrane.

Danes smo obhajali vesel praznik, velikega pomena posebno za mladino, dan prvega sv. obhajila.

V četrtek 21. t. m. ob sedmi uri zbrala se je vsa mladina, 65 praznično oblečenih dečkov in 72 deklic v belih oblekah z vencí na glavi, v šoli. Med pritrkavanjem zvonov podali so se pod vodstvom g. župnika s šolsko zastavo v farno cerkev. Tu je bila sv. maša.

Med sv. mašo klečala je vsa mladina z gorečimi svečami v roci proseča Gospoda, da bi došel v njih mlada srca. Pred darovanjem so se obrnili gospod župnik k zbrani mladini in ji v ljubeznjivem govoru narisali pomenljiv dan prvega sv. obhajila za vse bodoče življenje. Obrnili so se pa tudi k navzočim starišem, opominjajoč jih, da svojo deco tako čisto zopet k Bogu pripeljejo, kakor jo danes prejemajo. Po dokončanem sv. opravilu, delili so se spominki na prvo sv. obhajilo.

Iz Litijskega okraja, 22. avgusta. Dobre komunikacijske razmere so nedvomno najbolje pospešilo narodovega blagostanja. To uvidevši so ljudje že pred leti in leti prosili za napravo nove okrajne ceste med Litijo in Trebnjem. Stara cesta odlikuje se namreč z znanim bogensperskim klancem. Bili smo uslišani in po vladnem naročilu izdelali so se načrtje za dve progí, jedno krajšo, ki bi se po večem držala starih vasi in drugo daljšo, ki naj bi vodila po čisto drugi strani, ognivši se vseh krajev, katerih se je stara cesta dotikala.

Dasi že takrat ni nikdo resno mislil na ono daljšo progó, ki naj bi po proračunu več ko dvakrat toliko denarja požrla, je vendar slavni naš cestni odbor se tako vanjo zaljubil, da jo je sklenil na vsak način izvršiti.

Mi nočemo trditi, da bi gospode vodile pri tem kakove osebne koristi, a zdi se nam vsaj, kakor bi gospodje ne vedeli, da se ceste delajo z ljudmi in za ljudi. In ravno zato nam bi progá, na katero misli cestni odbor, ne bila po volji, kajti ona ne bi samo manj koristila nego poprejšnja, temveč bi naravnost škodovala. Brez koristi bi bila, kajti vodila

bi le skozi ljudem in premoženji nevarne Primskovske puščave ter bi se ognila najlepših vasi Šmartna, Št. Vida in še mnogo lepíh vasi na obeh straneh ceste. Škodovala pa bi, ker bi prerezala takoj v početku najboljše kmetske njive; zraven pa bi bila draga in tako odročna, da bi marsikak kmetič jo hodil po 3 ure daleč nasipat, in bi vendar nikdar v letu po njej ne vozil. Gospodje Litijanje in Trebanjci, katerim edino bi ta cesta služila, jo bodo itak le malo nasipali.

Istina je, da bi bila ta progá bolj ravna ali mi vemo, da je ona, ktere si ljudstvo želi, krajša in cenejša, tudi tako izvrstno umerjena, da bi se na 100 čevljev niti za 2 čevlja ne dvigovala. In tehnikí pa trdijo, da se sme vsaka tovarna cesta po 3 čevlje na 100 dvigovati. Mar li tega ne vé gospod, ki je ljudi strašil s svojo frazo: „Kdo bode delal cesto v hrib v 19. stoletji.“ Še bi radi stvarno pobili razloge slavnega cestnega odbora, a žal, tu ni mesta za to, ker je stvar vendar le preveč lokalnega pomena. Upamo pa, da se bodejo veljavni možje in občinski zastopi tudi še oglasili. In mi gorko želimo, da bi se to še o pravem časi zgodilo, kajti: „Stoječ mlin in molčeč jezik ne hasnita.“ Če pa kdo misli in si upa s stvarnimi razlogi daljšo cesto zagovarjati, prav slobodno mu — več oči več vidi; mi želimo le, da bi se reč dovršila, ne enostransko, ampak ljudstvu v blagor in to z manjšimi stroški, ko mogoče.

Iz Hotedršice, 24. avgusta. Povod temu dopisu mi daje nesreča, ktero je povzročil pred kratkem požar v naši okolici, v Logaških Žiberšah in Kanjemdolu. Vpepelil je dvema posestnikoma pohišja, vničil seno in deloma spravljeno žito ter v svoji razjarjenosti celó ubil živino. Zavarovan ni bil nobeden. Hud udarec je to za kmeta, naj si bode kedar koli hoče, ali toliko huje sedaj na jesen, ko so že marsikteri pridelki pod streho: revež tuguje na pogorišči brez svéta, brez denarja, brez potrebne hrane, oropan vsake podpore. Edina zaslomba v sili so mu dobri ljudje in — zavarovalnica. Ali žalibog! da ravno to naredbo naši kmetje še vedno prezirajo, da še niso spoznali in ne znajo ceniti važnosti zavarovalnih bank, ktere saj za prvo silo pomagajo, kedar je potreba največja. Da bi že vendar enkrat gospodarji sprevidili njih blagodejno delovanje, porabili priliko olajšati si breme slučajne grozne nesreče, da bi se ne slišalo tolikrat od pogorelecev, kateri niso bili zavarovani! Naj se nikdo ne izgovarja da tega ne more storiti, češ, da so preslabi časi, ko se komaj toliko pridela in zasluži, da revno preživi družino in plačuje davke.

Res je sicer, da razmere kmeta niso naj boljše, ali umen, marljiv gospodar dobi že toliko, da spravi skupaj potrebno letnino, posebno če ni zavarovan za velik znesek. Denar, ki ga plačuješ, daruješ tako rekoč drugim pogorelcem, in če te Bog obišče z nesrečo, povrnil se ti bode gotovo.

Prazni so tudi izgovori, moja hiša stoji na samem, je trdno zidana, krita z opeko, obokana itd., besede, ki se mnogokrat slišijo od malomarnih gospodarjev. Kajti elementarna sila prežene tudi najmočnejše zidove, in močni vetrovi dvigajo goreče žarke visoko v zrak ter jih časi tirajo v nenavadne daljave. Zadnje je bilo posebno opazovati pri velikem Logaškem požaru 1877. leta. Želeti bi bilo, da prijatelji slovenskega kmeta, ljudstvo podučujejo, da po svoji moči delujejo na to, da vsak posestnik, ki še ni zavarovan, to stori prej ko mogoče.

Na Ruskem so kmetovalci od države primorani svoja posestva zavarovati, mi pa upamo, da pri nas bo vsak pameten mož to prostovoljno storil.

Z Dolenjskega, 20. avgusta. Po razodeti želji naj sledé tu krajopisi Novomeški, Višnogorski, Radoljski.

Rudolphiwerta, seu Neostadium, vulgo Germanis Rudolfswert, seu Neustädtelein, Carniolis Novomesto, urbs peramoena in leni assurgit clivo, unde praetereuntem Gurcam despectat. Authorem sui colit Rudolphum IV. Austriae archiducem, qui eam et aedibus instruxit et civitatum privilegiis auxit dato anno 1365 diplomate confirmatis. His Maximilianus I. imperator collegiatam, ut vocant, ecclesiam divo Nicolao episcopo devotam anno 1509 cum divite adjecit dote, qua undecim canonici praeter praepositum et decanum in communi alebantur; at repetita saepius infortunia ad quatuor tantum canonicos praeter duas dignitates priorenumerum coaerantur. Hvic reliquo canonicorum collegio quatuor alia subsunt in urbe templa ss. Antonio abbati, Georgio, Martino et Catharinae consecrata. Sexta intra muros ecclesia divo Leonardo sacra potitur minorum s.

Francisci coenobium ab Elisabetha a Tschernembli anno 1462 fundatum. In conspectu urbis autem stat venerabilis capucinorum ordinis asceterium anno 1660 condi coeptum; sed post 12 annos cum templo a Joanne Senoglyanovich Seniensi et Modrusensi episcopo divi Josephi honoribus erecto tandem consummatum. Excellebat quidem olim tum populi frequentia tum mercium abundantia Rudolphiwerta; verum quinquies a Turcis territa et circumjacentibus bonis spoliata, deinter ab epidemica lue, saepius a flammis ad extremam hominum rerumque inopiam redacta, pristinum vigorem nunquam recuperavit.

Weichselburgum vulgo Germanis Weichselburg, Carniolis Vischnagora, urbecula est infra Weichselburgam arcem sita, et 4 milliaribus Labaco absens, quem Joannes Thomasich apud Schönleben 552 ante Christi nativitatem annis aedificatam tradit aut fingit; cum enim nulla antiquorum adferat documenta, nec priscum illius nomen prodat, merito suspicionem ingerit, vixque ab eruditis assensum extorquebit. Magnianam inter Pannoniae superioris urbes a Ptolomaeo relatum dictum olim fuisse Weichselburgum disinat Schönleben, sumpto inde argumento, quod is author inter Aemonam et Praetorium eam recenseat, sed observandum est Ptolomaeum urbium ordinem non juxta situm, sed dignitatem aut libitum contextuisse. Hujus civitatis paroecia Sitticensi coenobio subjecta divum Aegidium ut patronum suum veneratur. Ceterum illam splendidius quondam vixisse ferunt, ad mododirutis aut mox ruituris aedibus inflictas sibi a bello et igne plagas incolis, exterisque monstrat etiamnum obducendas.

Ratmansdorffium vulgo Germanis Ratmansdorff, Carniolis Radovelza, urbs est cum speciosa arce laevo Savi fluvii litteri sex supra Labacum milliariibus insidens, atque in mediocri colle, quem profunda fossa undique natura circumdedit elevata. Per Henrici tertii caesaris beneficium ex oppido in civitatem transiisse narrat Valvasorius, sed Merianus Lazium secutus Friderici IV. imperatoris aetate inter oppida Ratmansdorffium recenset, negatque modo patere, quandonam consueta urbium jura impetraverit. Post Udalrici Cilejensis comitis necem memoratus Fridericus cum exercitu Carnioliam subiens etiam in hanc urbem infesta convertit arma, quam paulo post obsessam coepit, et a Witovicio Cilejensis viduae belliduce receptam, repetita obsidione sibi secundo subjugavit. Vilinski.

Iz Samobora, 21. avgusta. (Čuden smrtni poudnik). X. je imel še precej premoženja. V dobrovoljnih družbah pa ga je nekaj „podurhal“, nekaj porazposodil, za nekaj pa bil osleparjen, tako da na koncu koneca ni imel ni bora borega. Kaj početi? Mizariti se je bil odvadil, beračiti ga je bilo sram, dobro živeti ni mogel, slabo ni hotel, in ker živ v zemljo ni mogel, gre 19. t. m. s tovarišem k Savi namenjen napiti se je, da jo bo sit za zmeraj. Pri Savi mu opomni tovariš naj ne skače v vodo, ker bi znal utoniti. „Utoniti?“ „I kaj pa!“ Pa se ni utopil. — Drugo jutro gre na pokopališče, prav na materin grob, vzame vrvice, pritrdi jo za vrbo, omota si jo okolu vratu, pa se obesi. Nekaj minut tako visečemu se zazdi, da je preslabo privezal. To mu tudi ni bilo prav. Odveže se, potegne pipec, pa si ž njim prereže vrat, sicer ne krlhjo, pač pa prožno vratno kožo. Kri se vlije, se vé da, in misleč, da bo zdajci po njem, leže na tla, pa brea z nogami in maha z rokama in bije z glavo, češ, da bo tem preje pognal dušo iz sebe. Ko mu to le predolgo trpi, zgrabi ojster kamen, ter se besno tolče po glavi, da je brž ves v ranah in krvi, da naposled omedli in se zgrudi na pol mrtev na zemljo. Ljudje ga prenesó v mestno bolnišnico, kjer premišluje, pravijo, kako je to, da človek še umreti ne more, kadar bi hotel. Ta človek je samski in mladič, ker ima že pet Andrejevih križev na hrbtu. Nekteri ga milujejo, drugi ga obsojajo, mnogi pa se mu smejó, češ, da se tepče ni znalo zaguncati vragu v naročaj. — Stvar, kakor je smešna, je vendar zeló resna, ker je žalostno znamenje, kam tudi sicer pošten človek zabrede, ako se zapusti v verskem oziru.

Domače novice.

(Iz Postojne), 25. avgusta se nam poroča: Vsih volilcev skupaj je 107; od tih jih 6 ni glasovalo, toraj vsih glasov 101. Od tih je prejel gosp. Adolf Obreza 73 glasov, g. Hinko Kavčič 28,

g. dr. Zarnik O. Njegovih privržencev se je zbralo več pri g. Vičiču in so mesto njega najprej namenili g. Matevžu Premerla, poslednjič so si izvolili Hinko Kavčiča, za ktere ga si je dalo 48 mož roko, a volilo jih njega samo 28, drugi so se zgubili.

(O g. dr. Zarniku) ima „Politika“ v političnem pregledu vest, (iz ktere ga peresa, nam ni znano), da se misli tudi mestnemu odborništvu odpovedati in se političnega življenja popolnoma ogibati, ako bi v Postojni propadel. Odgovornost prepuščamo „Politiki“.

(Kranjski deželni zbor) prične se 9. septembra. O drugih glej telegram z Dunaja.

(Redna seja trgovinske in obrtniške zbornice) bude v petek dne 29. avgusta 1884. l. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani s sledečim dnevnim redom: 1. Zapisnik zadnje seje. — 2. Poročilo o računu za leto 1883. — 3. Poročilo o prošnjah za somnje: a) v Gradac-u, b) v Nadslek-u, c) v Semič-u. — 4. Poročilo o prošnjah, da bi prositelj ne bilo treba predložiti dokazov sposobnosti na nastop obrti. — 5. Poročilo o vstanovljenji maksimalne tarife za meso v občini Litijski. — 6. Posamezni predlogi.

(Vojaško.) Novaki se bodo letos sklicavali v dveh obrokih. 1. oktobra klicali se bodo tisti novaki, ki pojdejo k svojim oddelkom v Bosno ali Hercegovino. Med te oddelke spadajo pa tudi že tisti, ki pojdejo še le jeseni tjakaj in tak oddelk je ravno naš četrti batalijon domačega pešpolka Kuhn št. 17, ki se bo konec prihodnjega meseca v Trebinje v Hercegovino preselil. Novaki Bosanskih batalijonov in polkov vežbali se bodo 6 tednov v svojem nabornem okraji, toraj naši v Ljubljani in se bodo še le potem poslali v zasedene dežele. Drugi novaki sklicavali se bodo na 6. in na 11. oktobra. Dosluzenci pojdejo domov po dokončanih vojaških vajah, iz Bosne in Hercegovine pa še le tedaj, kedar tjakaj pridejo novaki.

(Zapovedništvo Ljubljanskega polka) baron Kuhn št. 17 prevzel je podpolkovnik g. Hoch, ker se g. polkovnik Fux podá k velikim francoskim vojaškim vajam v Toulon.

(Novi koleki) prodajati se bodo začeli na novega leta dan 1885; s taistimi ob enem pa slovenske tiskovine za menjice z vtisnjem kolekom.

(„Novi Brencelj“) priletel je danes z jako čudnim plenom. Na zadnji strani vjetega ima „grilja“ iz Litije, ki poje prusko himno: „Wacht am Rhein“. Tudi sicer je poln jako zanimivega berila. „Novi Brencelj“ veljá do konec leta le še en goldinar v okroglem številu. Kdor ga nima naj si ga naroči, kajti v tako resnih časih, kakor jih imamo po Slovenskem ravno sedaj, nekoliko zdravega humorja pač ne škoduje.

(Razpisana) je na dan 2. oktobra 1883 obravnava o ponudbah za preskrbljevanje c. kr. morske bolnice v Vodnjanu (Dignano) l. 1885 s kruhom, mesom, moko, maslom, krompirjem, jajci, zeljem, graham, mlekom, vinom, kisom itd. Ob enim tudi o ponudbah za pranje in popraviljanje perila. Pogoji in natančnejša razjasnila se zvedó tudi v trgovinski in obrtni zbornici v Ljubljani.

(Razstava.) Šesti mednarodni žitni in semenski somenj v zvezi z razstavo gališkega hmelja bo dne 16. in 17. septembra 1884. l. v Lvovu. Natančnejša razjasnila daje tudi trgovinska in obrtna zbornica v Ljubljani.

Razne reči.

— Veliko slavnost bodo imeli v kratkem švicarski starokatoličanje in delajo že velikanske priprave za njo. Kaj le bo? Njihov „škof“ Herzog se misli oženiti!

— Nemška vlada je obrnila veliko pozornost na ameriške agente, ki vabijo mlada dekleta v Ameriko in jim preskrbujejo vožne liste, da jih potem gnjusno prodajajo.

— Nemški cesar Viljem je potreboval za časa svojega bivanja v Gostinu za-sé in svoje spremstvo 54 sob, za ktere je plačal 5000 gld., da jih bo vporabljal 21 dni. Za hrano za eno osebo plača cesar vsak dan 12 gld. Vino ima svoje. Vsak dopoldne je rake, pri kosilu pa polivko, ribe, meso, pečenko, kako močnato jed in sadje.

Telegrami.

Ribnica, 26. avgusta. Fortuna je dobil v Ribnici vseh 42 glasov. Kako je v Kočevji, še ne vemo.

Dunaj, 26. avgusta. „Wr. Ztg.“ prinaša cesarski patent gledé sklicanja deželnih zborov Češkega, Štajarskega, Kranjskega in Šlezjskega na 9. septembra, Gorenje-avstrijskega, Dolenje-avstrijskega in Solnograškega na 15., Koroškega na 22. septembra, Tržaškega pa na 6. oktobra.

Dunaj, 26. avgusta. Ker se kolera po Italiji na jako nevaren način razširja, sklical je ministerski predsednik zopet najvišji zdravstveni odbor, kateri se največ peča z vprašanji, ali je kolera po Laškem epidemična ali ne, in po koliko vaseh se je že razprostrla; odbor je spoznal, da je treba čuječnost ob južni meji avstrijske države poojstriti in je sklenil da se zaprta meja nikakor še ne otvori, ter se dotično zahtevanje naravnost odbije.

Linc, 25. avgusta. Kmetiške občine po celi Gorenji Avstriji volile so konservativne poslance v deželni zbor.

Zagreb, 25. avgusta. Sovetnika banskega stola Špun Stričić in Hrube imenovana sta septemviroma. Predsednik Zagrebškega sodnega stola Kavić, prestavljen je k sedmoraškem (septemviralnem) stolu, Zagrebški vrhovni državni pravdnik Cuculić postal je vodja Zagrebškemu sodnemu stolu.

London, 25. avgusta. Francoski poslanik na Kitajskem zapustil je Tientsin, konzul pak je ostal ondi. Kitajski vojaki, ki so pod zapovedništvom Chang-Peitunsa, plenili so po francoskem konzulatu. Francozi niso dali pardona ranjenim na potaplajočih se ladjah. Streljanje trajalo je do 5. ure. V nedeljo se je taisto zopet začelo.

Tuji.

24. avgusta.

Pri **Maličih:** Ana Newotny, zasebnica, z Dunaja. — Robert Priegl, trgovec, z Dunaja. — E. Singer, trgovec, iz Gradca. — Neumann, trgovec, iz Siska.

Pri **Stonu:** Bernard Speiser, trgovec, z Dunaja — Marka Laudi, z družino, iz Trsta. — T. Bühler, ravnatelj, iz Trsta. — Ludv. Schmidt, zemljemerec, iz Trsta. — Henrik Krajnc, zasebnik, iz Gorice.

Pri **Tavčarjih:** Dr. Karl Seuffert, z družino, iz Monakova. — Emil Murmann, zasebnik, z Dunaja. — Karl Maurer, zasebnik, s sinom, iz Trsta. — Franc Premru, c. k. voj. kaplan, iz Celovca. — Dr. Fr. Schwarz, z družino, iz Koprivnice.

Pri **Južnem kolodvoru:** Ignacij Mahortsch, nadzornik, z družino, z Dunaja. — Hermann Seanzoni, zemljemerec, iz Gradca. — Baron Bülow, s soprogo in Comtesa Linden, iz Malborgeta.

Umri so:

24. avgusta. Martin Regali, hišni posestnik, 46 let, sv. Florijana ulice št. 46, jetika.

25. avgusta. Damijan Arko, železniškega sprevodnika sin, 2½ leta, Kravja dolina št. 2, božjast.

V bolnišnici:

23. avgusta. Matevž Strukelj, gostač, 55 let, vsled raka v želodcu.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

26. avgusta.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 35	kr.
Sreberna „ „ „	81 „ 35	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 „ 40	„
Papirna renta, davka prosta	95 „ 50	„
Akcije avstr.-ogerske banke	858 „ —	„
Kreditne akcije	296 „ —	„
London	121 „ 60	„
Srebro	— „ —	„
Ces. cekini	5 „ 75	„
Francoski napoleond.	9 „ 65	„
Nemške marke	59 „ 50	„

Od 25. avgusta.

Ogerska zlata renta 6%	122 gl. 05	kr.
„ „ 4%	91 „ 05	„
„ papirna renta 5%	87 „ 80	„
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 102 „ 50	„
„ Länderbanke	96 „ —	„
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	540 „ —	„
„ državne železnice	303 „ 75	„
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	212 „ 25	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124 „ 50	„
4% „ „ 1860	500 „ 134 „ 50	„
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 169 „ 25	„
„ „ 1864	50 „ 168 „ 50	„
Kreditne srečke	100 „ 178 „ —	„
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ 25	„
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ —	„
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 „ 30	„
„ Ferdinandove sev.	105 „ 50	„
5% štajarske zemljišč. odvez. obligac.	105 „ —	„

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani se dobivajo podobice Matere Božje na lepem papirju, na katerih so natisnjene molitve, ki se po vsaki tihi sv. maši z mašnikom opravljajo. 100 podobice veljá 3 gl.

V prihodnjem deželnem zboru kranjskem dobijo zaslužek

dobri slovenski in nemški stenografi.

Za to oglašiti se je do konca avgusta pri tajništvu deželnega odbora. (3)

Išče se
organist in mežnar

za Sveto Goro pri Litiji.

Letni dohodki čez 800 gold. Prosilec naj bo oženjen. Natančnejše se izvé pri ondotnemu gosp. župniku. (2)

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštnim povzjetem

Marijacejske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezní na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 glod.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite Marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Schutzmarke.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezní na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnil se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezní priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, vzsem spoštovanjem udani

Franc Jug,

posestnik v Šmarji p. Celji.

(21)

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno olje,

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne oteklino. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnjenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.